

Molí de les Pipes

Cànoves i Samalús

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Riera de Vallforners
Emplaçament Davant del Castell de Cànoves
Alçada: 352

Coordenades:

Latitud: 41.69913
Longitud: 2.35326
UTM Est (X): 446187
UTM Nord (Y): 4616574

Classificació

Número de fitxa 08042 - 23
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XV
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Immobile molt modificat.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (POUM 2010)
Número inventari Sí. IPAC núm. 41635
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000712000DG41F
Autoria de la fitxa Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa: dt., 29/10/2013 - 01:00

Descripció

Edifici ubicat al costat de la riera de Vallforners per tal d'aprofitar l'energia hidràulica per fer funcionar el molí. En l'actualitat l'aparença exterior de l'edifici no presenta cap indicatiu que en testimonii el seu antic ús ni l'antiguitat de l'element. L'edifici actual, que deu aprofitar l'estructura de l'antic molí, és una estructura rectangular amb un sostre a dues aigües, de planta baixa i pis, amb un cos afegit al cantó nord. L'element més singular és el carcabà que encara es conserva al semisoterrani. S'observa una paret de pedra feta de còdols de riu, amb un arc rebaixat emmarcat, per on entrava l'aigua de la riera. Sobre del carcabà, on hi ha l'edifici, hi havia la sala de moles.

Observacions:

Hi ha una fotografia a l'Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya, de l'any 1904, on es veu un conjunt de persones creuant la riera de Vallforners a l'alçada del Molí de les Pipes (AFCEC_BORDAS_3968).

Hi ha una fotografia del Molí de finals dels anys 20, inicis dels 30 del segle XX, en una col·lecció de postals antigues del municipi (veure fitxa element).

A l'Arxiu antic de l'Ajuntament es disposa de 3 fotografies de l'interior del Molí, mostrant l'activitat de la fabricació de les pipes amb fusta d'arrel de bruc.

Història

El molí es troba tot just davant del Castell de Cànoves, i cronològicament deurién haver conviscut, almenys en algun moment. Malgrat aquest fet, el molí no apareix en la poca documentació que coneixem del Castell. El lloc a vegades es confon amb el proper Molí de Ca l'Antich, just a sobre del de les Pipes. El nom relatiu a les Pipes ve donat per la fàbrica que s'esdevenia en aquest indret per fabricar pipes de fumar amb fusta de les arrels del bruc. La ubicació propera al riu permetia emprar l'energia hidràulica per moure les serres i obtenir així les carcasses de les pipes.

El nom Antich sí que apareix als fogatges, tant de 1497 com de 1553. Pel que respecta al de l'any 1497 tenim el dubte si fa referència al Molí de l'Antich o a la masia de Ca l'Antich. L'any 1553 ja apareixen dues cites d'Antich.

El petit pont que travessa la riera en aquest punt, és obra o refacció de l'any 1946, tal i com ens mostra una inscripció en el ciment. Just per sota encara s'observa la resclosa del molí.

Bibliografia

MONTLLOR, C. (1990): "La fabricació de pipes a Cànoves: una indústria desapareguda", XI Ronda Vallesana. Cànoves i Samalús, 7 d'octubre de 1990. Sabadell.

IGLÉSIES, J. (1981): El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Vol. I i II. Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, Rafael Dalmau Editor.

IGLÉSIES, J. (1991): El fogatge de 1497. Estudi i transcripció. Vol. I i II. Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, Rafael Dalmau Editor.

